

Twoja Szansa

2011r.

**AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH
WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM
Z WYKORZYSTANIEM INSTRUMENTÓW
AKTYWNEJ INTEGRACJI**

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UWARUNKOWANIA LOKALNE PROJEKTU

Bartoszyce położone są w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w bezpośredniej strefie przygranicznej (17 km od polsko-rosyjskiego przejścia w Bezledach). Miasto liczy około 26 tys. mieszkańców i jest stolicą powiatu bartoszyckiego, który od lat charakteryzuje się najwyższą w kraju, 35 - procentową, stopą bezrobocia. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszczach, które stanowiły podstawę do merytorycznych założeń lokalnego projektu systemowego, liczba bezrobotnych w listopadzie 2010 r. wyniosła 6.551 osób, z czego 3.496 osób (53,37 % ogółu) stanowiły kobiety. Z tego grona 5.338 osób (w tym 2.947 kobiet) nie posiadało prawa do zasiłku. Liczną grupę (62,83 %) stanowiły również osoby długotrwale bezrobotne - 4.116 osób, w tym 2.702 kobiety oraz osoby bez wykształcenia średniego - 4.773, w tym 2.442 kobiety. Ponadto w ewidencji PUP zarejestrowane były 142 osoby niepełnosprawne (w tym 80 kobiet). Zjawisko bezrobocia, powodujące stopniowe ubożenie osób oraz rodzin, jest jednym z głównych powodów przyznawania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszczach pomocy w postaci zasiłków okresowych. W 2010 r. tego typu wsparcie otrzymało 891 osób, tj. 57% ogółu rodzin korzystających z pomocy z zakresu zadań własnych gminy.

Dane ilościowe potwierdzają, iż szczególnie trudna jest sytuacja kobiet, które pracodawcy niechętnie zatrudniają, obawiając się urlopów macierzyńskich czy zwolnień wynikających z chorób małych dzieci. Matki są uważane za mniej dyspozycyjne i bardziej obciążone obowiązkami domowymi. Z kolei osoby niepełnosprawne, poszukujące zatrudnienia także napotykają na opór ze strony potencjalnych pracodawców, wynikający najczęściej z ograniczonej wiedzy na temat schorzeń i lęku przed nieznanym. Pomimo szeregu działań podejmowanych przez instytucje i organizacje działające lokalnie (realizacja kontraktów socjalnych, aktywizacja w Klubie Integracji Społecznej - KIS, prace społecznie użyteczne, szkolenia zawodowe), nastawionych na wsparcie osób poszukujących zatrudnienia, wielu problemów nadal nie udało się rozwiązać. Wśród bezrobotnych mieszkańców miasta można zaobserwować marazm, zniechęcenie i wycofanie. Nadal występuje uzależnienie od wsparcia pomocy społecznej, nieporadność życiowa, bierność zawodowa, niechęć do zmiany własnej sytuacji, niskie kwalifikacje zawodowe. Tylko realne, kompleksowe i długofalowe przedsięwzięcia nastawione na wzmocnienie, aktywizację, mobilizację do działania oraz integrację z innymi członkami społeczeństwa mogą przynieść efekty.

Powyższe uwarunkowania legły u podstaw, realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach, projektu systemowego pod nazwą „Twoja Szansa”- aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji.

Założenia merytoryczne przedsięwzięcia opierały się na wcześniejszych doświadczeniach MOPS, zapoczątkowanych w 2005 r. realizacją projektu pn. "Klub Integracji Społecznej jako jedna z form zatrudnienia socjalnego", dofinansowanego przez Ministerstwo Polityki Społecznej. Działania Klubu Integracji Społecznej, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, są ukierunkowane na reintegrację społeczną, czyli odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu rodzinnym i zawodowym oraz reintegrację zawodową, polegającą na odbudowaniu i podtrzymaniu wśród uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Od początku funkcjonowania, do chwili rozpoczęcia w 2008 roku przedmiotowego projektu systemowego, odbyło się XII edycji Klubu Integracji Społecznej. Łącznie uczestniczyło w nich 128 osób. Zajęcia były prowadzone przez: psychologów, terapeutów, pracowników socjalnych, doradcę zawodowego, rehabilitanta oraz informatyków. Według danych własnych MOPS z grona uczestników, którzy ukończyli zajęcia 53 osoby zostały zatrudnione w ramach robót publicznych, 2 osoby odbywały przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, 1 osoba odbyła staż oraz 6 osób pracowało przy pracach sezonowych poza granicami kraju. Ponadto 13 osób podjęło pracę u lokalnych pracodawców, a 46 osób wykonywało, zorganizowane w MOPS, prace społecznie użyteczne na rzecz gminy miejskiej Bartoszyce.

PROJEKT SYSTEMOWY „TWOJA SZANSA” – AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM Z WYKORZYSTANIEM INSTRUMENTÓW AKTYWNEJ INTEGRACJI

Efekty uzyskane w poprzednim okresie oraz akceptacja podejmowanych działań przez samych uczestników sprawiły, iż celowym było kontynuowanie i rozszerzanie sprawdzonych form aktywizujących z wykorzystaniem dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

I edycja projektu systemowego „Twoja Szansa”- aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji była realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach w okresie od 4 sierpnia do 22 grudnia 2008 roku. Odbiorcami projektu były osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach i motywacji. Projekt obejmował łącznie 77 osób, w tym 28 osób szkolonych w ramach Klubu Integracji Społecznej, 24 osoby uczestniczące w zajęciach psychoedukacyjnych i równocześnie realizujące prace społecznie użyteczne oraz 25 osób skierowanych na szkolenia zawodowe. Głównym celem przedsięwzięcia było zaktywizowanie osób bezrobotnych narażonych na wykluczenie społeczne. Cele szczegółowe zakładały wzrost umiejętności społecznych i zawodowych tych osób poprzez reintegrację społeczno-zawodową oraz wzrost ich kwalifikacji zawodowych poprzez udział w kursach zawodowych oraz organizację prac społecznie użytecznych.

Projekt realizowany był z udziałem Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszycach, który w oparciu o zawarte porozumienie, kierował odbiorców przedsięwzięcia na specjalistyczne kursy zawodowe, informował o aktualnych ofertach pracy oraz zagwarantował pomoc w zatrudnieniu części uczestników. Po zakończeniu I edycji projektu, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy, ogółem pracę podjęło 13 osób, w tym: 5 osób w ramach robót publicznych, 1 osoba w ramach umowy stażowej, 7 osób na otwartym rynku pracy (w ramach umowy o pracę i umowy zlecenie), natomiast 18 osób przeszkolono w różnych zakresach.

Twoja Szansa

Na przestrzeni 2009 roku działania aktywizujące kontynuowano w ramach realizacji II edycji projektu. Cel główny przedsięwzięcia został rozszerzony o aspekt integracyjny. Na tej podstawie stworzono Program Aktywności Lokalnej (PAL), skierowany do osób bezrobotnych, pracujących oraz do ich najbliższego otoczenia (współmałżonkowie, dzieci).

W ramach celów szczegółowych przewidziano:

- integrację członków społeczności lokalnej poprzez realizację PAL oraz uczestnictwo w pracach społecznie użytecznych,
- wzrost kompetencji społeczno - zawodowych osób bezrobotnych poprzez realizację programu reintegracji społeczno - zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej,
- wzrost kwalifikacji zawodowych beneficjentów poprzez ich udział w kursach zawodowych.

Planowane zadania adresowane były do 118 osób w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych lub zatrudnionych (oraz do ich najbliższych) zagrożonych wykluczeniem społecznym. Po zakończeniu projektu, wg danych własnych MOPS w Bartoszycach, 20 osób podjęło zatrudnienie (w tym 9 kobiet i 11 mężczyzn), z czego 2 osoby w ramach umowy stażowej, a 18 osób (7 kobiet i 11 mężczyzn) umowy o pracę.

III edycja projektu realizowana była od 13 maja do 31 grudnia 2010 roku. Celem głównym było pobudzenie aktywności osób bezrobotnych (62 kobiet i 58 mężczyzn) poprzez udział w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych. Natomiast cele szczegółowe zakładały:

- zmniejszenie izolacji społecznej osób i rodzin oraz wzajemną integrację poprzez udział w PAL oraz pracach społecznie użytecznych,
- wzrost kompetencji społeczno - zawodowych osób bezrobotnych poprzez realizację programu reintegracji społeczno - zawodowej w ramach KIS,
- wzrost kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych podopiecznych MOPS poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych i w kursach zawodowych realizowanych przez zewnętrzny podmiot szkolący,
- zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy na temat pracujących kobiet oraz możliwości osób niepełnosprawnych poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych oraz organizację pikniku integracyjnego.

W III edycji wzięło udział łącznie 120 osób (ukończyło 119 osób), w tym 11 osób bezrobotnych uczestniczących w projekcie w 2009 roku. W PAL wzięły udział 43 osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (ukończyły 42) oraz ich najbliższe otoczenie, tj. dzieci, współmałżonkowie, sąsiedzi. Ponadto kontraktem socjalnym objęto 77 osób bezrobotnych, w tym:

- 42 osoby długotrwale bezrobotne (22 kobiety i 20 mężczyzn) w ramach KIS;
- 35 osób (18 kobiet i 17 mężczyzn) skierowanych do nabywania (poszerzenia) kompetencji zawodowych poprzez udział w kursach, organizowanych przez zewnętrznego podmiotu szkolącego w zawodach: operator programów komputerowych z obsługą kas fiskalnych (12 kobiet), kucharz (6 kobiet), brukarz (8 mężczyzn), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (9 mężczyzn).

Efektywność podejmowanych działań, badana 6 miesięcy po zakończeniu edycji, wg danych własnych MOPS wyniosła:

- zatrudnienie w różnych formach podjęło 16 osób (7 kobiet i 9 mężczyzn), w tym:
  - 3 osoby w ramach umowy zlecenie (2 kobiety i 1 mężczyzna),
  - 1 kobieta w ramach umowy stażowej,
  - 1 kobieta w ramach umowy o dzieło,
  - 11 osób w ramach umowy o pracę (3 kobiety i 8 mężczyzn),
- 6 osób uczestniczyło w innych formach aktywności - 4 z nich (2 kobiety i 2 mężczyzn) wykonywały prace społecznie użyteczne, zaś 2 mężczyzn wzięło udział w kursach i szkoleniach.

CELE PROJEKTU

W 2011 r. została zrealizowana IV edycja projektu. Celem głównym przedsięwzięcia był wzrost aktywności społeczno - zawodowej 108 osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym (62 kobiety i 46 mężczyzn, w tym 11 osób niepełnosprawnych) z terenu Bartoszyca poprzez udział w planowanych działaniach z zakresu aktywnej integracji. Cele szczegółowe zakładały:

1. zmniejszenie izolacji społecznej osób i rodzin oraz wzajemną integrację poprzez udział w Programie Aktywności Lokalnej oraz pracach społecznie użytecznych;
2. wzrost kompetencji społeczno - zawodowych osób długotrwale bezrobotnych poprzez realizację programu reintegracji społeczno - zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej;
3. wzrost kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych podopiecznych MOPS poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych i w kursach zawodowych;
4. zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy na temat pracujących kobiet oraz możliwości osób niepełnosprawnych poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych oraz organizację pikniku integracyjnego.

Cele projektu były spójne z celami horyzontalnymi Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 - 2013, zakładającymi poprawę jakości kapitału ludzkiego, zwiększenie spójności społecznej, uwzględnienie kwestii zapewnienia równych szans (propagowanie równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz osób znajdujących się w gorszej sytuacji), jak również wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej. Działania te wpisały się również w cel główny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL), czyli wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej, w cel szczegółowy 1 - podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia bezrobotnych i biernych zawodowo oraz cel szczegółowy 2 - zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego. Założenia były także zgodne z Planem Działań na 2011 rok, poprzez zastosowanie kontraktów socjalnych, podniesienie kwalifikacji i mobilności zawodowej klientów ośrodka pomocy społecznej, a co za tym idzie zwiększenie aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt wpisał się również w Strategię Polityki Społecznej na lata 2007-2013 (Priorytet 2 - Wdrożenie aktywnej polityki społecznej), w Strategię Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 roku - cel strategiczny 8.3.2 - Sprawny i skuteczny system przeciwdziałania i zapobiegania skutkom długotrwałego bezrobocia wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej oraz w lokalną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bartoszyce (cel strategiczny 1 - Ograniczenie negatywnych skutków bezrobocia; cel strategiczny 2 - Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej grup zagrożonych wykluczeniem społecznym).

GRUPY DOCELOWE

W gronie odbiorców projektu znalazły się: osoby nieaktywne zawodowo, osoby bezrobotne (bez prawa do zasiłku, w wieku aktywności zawodowej, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej), w szczególności osoby długotrwale bezrobotne, bez wykształcenia średniego, o niskich, bądź nieadekwatnych do potrzeb rynku pracy kwalifikacjach zawodowych, powyżej 50 roku życia. Dodatkowo działaniami objęto osoby traktowane jako otoczenie w/w osób (mieszkające we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkujące we wspólnym środowisku).

W założeniach projektu, wśród 108 odbiorców tegorocznej edycji było 11 osób niepełnosprawnych (7 kobiet i 4 mężczyzn). W Programie Aktywności Lokalnej udział wzięło 36 (20 kobiet i 16 mężczyzn) osób bezrobotnych (w tym 4 osoby niepełnosprawne), bez prawa do zasiłku oraz ich najbliższe otoczenie, tj. współmałżonkowie, dzieci, sąsiedzi. Ponadto kontraktem socjalnym objęto 65 osób bezrobotnych i 7 nieaktywnych zawodowo, w tym:

- 42 osoby (24 kobiety i 18 mężczyzn), które skierowano do uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej. W tym gronie było 12 osób długotrwale bezrobotnych i 7 osób niepełnosprawnych;
- 30 osób (18 kobiet i 12 mężczyzn), które przeszkolono w zawodach: obsługa komputera z obsługą kas fiskalnych (12 osób), murarz (6 osób), tapicer (6 osób), operator wózków widłowych (6 osób).

Rekrutacja odbiorców projektu była prowadzona w II etapach. I etap został zrealizowany przez pracowników socjalnych MOPS, którzy wytypowali osoby spełniające kryteria projektu. W trakcie II etapu psycholog i doradca zawodowy określili predyspozycje poszczególnych uczestników. Następnie z osobami zrekrutowanymi zawarto kontrakty socjalne, określające warunki uczestnictwa, konsekwencją których miało być przywrócenie ich do zatrudnienia lub uzyskanie zdolności do zatrudnienia, przy jednoczesnej integracji ze społeczeństwem.

GRUPY DOCELOWE

W trakcie trwania projektu zostały przeprowadzone różnorodne zajęcia tematyczne ukierunkowane na integrację oraz reintegrację zawodową i społeczną uczestników. Na przestrzeni roku z różnorodnych działań aktywizujących skorzystało 105 (na planowanych 108) bezpośrednich odbiorców oraz osoby z ich najbliższego otoczenia, tj. współmałżonkowie i dzieci.

Zajęcia odbywały się w trzech grupach tematycznych:

1. Program Aktywności Lokalnej (PAL) pn.: „Jak być dobrym rodzicem, sąsiadem i pracownikiem”.

36 osób biorących udział w PAL uczestniczyło w:

- cyklu zajęć prowadzonych przez psychologa, ukierunkowanych na trening kompetencji i umiejętności społecznych;
- spotkaniach, prowadzonej przez pedagoga, grupy samopomocowej skupionej wokół zagadnienia rodzicielstwa (uczestnicy spotykali się w podgrupach tematycznych, zróżnicowanych ze względu na potrzeby kobiet i mężczyzn);
- cyklu zajęć nastawionych na poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno - zawodowych, umożliwiających powrót do życia społecznego (w tym na rynek pracy), prowadzonych przez doradcę zawodowego;
- zajęciach prozawodowych, ukierunkowanych na kształtowanie umiejętności dbania o najbliższe otoczenie (wykonywanie prac poprawiających estetykę pomieszczeń, dbałość o zieleń, remontowo - naprawczych);
- pracach społecznie użytecznych, mających na celu praktyczne przygotowanie do aktywnego pełnienia roli pracownika w zakładzie pracy. Wykonano szeroki zakres prac porządkowo - gospodarczych i remontowo - naprawczych na terenie MOPS. Wyremontowano m.in. salę rehabilitacyjną Środowiskowego Domu Samopomocy wraz z zapleczem sanitarnym, obsługiwano transporty z żywnością oraz na bieżąco porządkowano teren zielony i posesję Ośrodka. Łącznie w ramach PAL zrealizowano 88 godzin zajęć merytorycznych oraz wykonano 2.582 godziny prac społecznie użytecznych.

Program wzbogacono o organizację zajęć terapeutycznych, ukierunkowanych na kształtowanie oraz wzmacnianie właściwych relacji rodzinnych. Odbyły się one 10 i 30 sierpnia na posesji MOPS. W każdym ze spotkań udział wzięło 50 osób, które w sympatycznej, rodzinnej atmosferze, pod okiem specjalistów, malowały na jedwabiu, rzeźbiły, wykonywały przedmioty ze sznurka (makrama), gliny i wikliny.

W ramach PAL, przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszycach i Stowarzyszenia Integracji Osób Niepełnosprawnych (SION) w Bartoszycach, zorganizowano również działania o charakterze środowiskowym w formie pikniku integracyjnego, celem którego była integracja uczestników projektu z osobami niepełnosprawnymi. W trakcie spotkania, w którym wzięły udział osoby bezrobotne, członkowie ich rodzin, niepełnosprawni uczestnicy zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy, pensjonariusze Domu Dziennego Pobytu (placówek wsparcia, funkcjonujących w strukturze MOPS), uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz zaproszeni goście, zrealizowano wspólne działania o charakterze integracyjnym, promocyjnym i informacyjnym. Była to okazja do prezentacji artystycznych osób niepełnosprawnych (stoiska wystawowe) oraz do zorganizowania przez Powiatowy Urząd Pracy akcji informacyjnej w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. W spotkaniu wzięło łącznie udział ok. 300 osób.

2. Klub Integracji Społecznej

35 osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych oraz 7 osób nieaktywnych zawodowo uczestniczyło w III edycjach zajęć z reintegracji społecznej, obejmujących zajęcia psychoedukacyjne w zakresie rozwijania inteligencji emocjonalnej i społecznej (w tym m.in. wzmacnianie samooceny, poczucia własnej wartości, radzenia sobie ze stresem, przezwyciężania problemów życiowych, nauka obierania celów i sposobów ich realizacji, kształtowanie umiejętności wychowawczych, itp.) prowadzonych przez psychologa, terapeutę do spraw uzależnień i pedagoga.

Powyższy zakres został uzupełniony zajęciami z reintegracji zawodowej (przygotowywanie dokumentów aplikacyjnych, zachowywanie się podczas rozmowy kwalifikacyjnej, poruszanie się i prezentowanie na współczesnym rynku pracy, itp.), prowadzonymi przez doradcę zawodowego i prawnika.

W ramach Klubu Integracji Społecznej odbyły się również:

- warsztaty podnoszące umiejętności i kwalifikacje zawodowe (komputerowe, ceramiczne i wikliniarskie). Część prac, które powstały w trakcie zajęć Klubu Integracji Społecznej, została wyeksponowana w Bartoszyckim Domu Kultury w trakcie prezentacji spektaklu pt. „Wiem, że jesteś tam”, kończącego, zorganizowane przez bartoszycki MOPS, warsztaty teatralne z udziałem osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- zajęcia ogólnie usprawniające, ukierunkowane na poprawę sprawności fizycznej i psychicznej, a w konsekwencji również istotny element w budowaniu poczucia własnej wartości;
- warsztaty z zakresu kształtowania własnego wizerunku (część teoretyczna i praktyczna) prowadzone przez instruktora oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, fryzjera i kosmetyczkę.

Łączna ilość godzin zrealizowanych w trzech grupach szkoleniowych na przestrzeni 6 miesięcy wyniosła 654. Dodatkowo, w ramach wizyt studyjnych, uczestnicy zajęć zostali zapoznani z formami aktywizacji zawodowej i społecznej, realizowanymi przez Spółdzielnię Socjalną „Motywy” w Olsztynie. W trakcie wyjazdów zorganizowane były również wyjścia do kina.

3. Szkolenia zawodowe

27 osób (z planowanych 30), w tym 17 kobiet i 10 mężczyzn wzięło udział w szkoleniach zawodowych, pozwalających na nabycie bądź podwyższenie kwalifikacji poszukiwanych na lokalnym rynku pracy. Szkolenia zorganizowane zostały w dwóch etapach - I etap obejmował, prowadzone przez psychologa, zajęcia psychoedukacyjne w zakresie rozwijania inteligencji emocjonalnej i społecznej oraz zajęcia w zakresie poruszania się na rynku pracy - prowadzone przez doradcę zawodowego. II etap szkoleń obejmował 4 bloki zawodowe, w tym:

1. tapicer - dla 6 kobiet,
2. operator programów komputerowych z obsługą kas fiskalnych - dla 11 kobiet,
3. murarz - dla 4 mężczyzn,
4. operator wózków widłowych - dla 6 mężczyzn.

Łącznie zrealizowano 139 godzin zajęć teoretycznych i 403 godziny zajęć praktycznych.

Dodatkowo, w trakcie trwania projektu:

- w okresie wakacyjnym, dla dzieci uczestników zorganizowano zajęcia świetlicowe, prowadzone przez opiekuna oraz instruktora choreoterapii;
- pracę prowadziło 2 asystentów rodziny. Ich działania ukierunkowane były na kompleksowe wsparcie oraz rozwój kompetencji społecznych i zawodowych poszczególnych członków 10 rodzin;
- terapeuta ds. uzależnień prowadził indywidualne konsultacje dla osób wymagających wsparcia.

Ponadto, w dniu 19 lipca w siedzibie MOPS odbyło się seminarium informacyjne nt. „Ekonomia społeczna - dlaczego warto?“, które było skierowane do osób długotrwale bezrobotnych - uczestników zajęć prowadzonych w Klubie Integracji Społecznej w ramach przedmiotowego projektu oraz kadry merytorycznej (głównie z terenu powiatu bartoszyckiego), pracującej z osobami bezrobotnymi - pracownicy ośrodków pomocy społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, organizacji pozarządowych realizujących projekty w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (w tym również osób niepełnosprawnych). Zaproszenie przyjęli również lokalni samorządowcy na czele z Burmistrzem Miasta Bartoszyce Panem Krzysztofem Nałęczem oraz Zastępcą Burmistrza Panią Anetą Mazur. Łącznie w spotkaniu uczestniczyły 73 osoby, które pracowały w dwóch grupach tematycznych.

Blok teoretyczny seminarium poprowadziła Pani Justyna Ocalewicz - specjalista ds. informacji i promocji w Ośrodku Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej (OWIES) w Elblągu. W trakcie prezentacji uczestnicy uzyskali m.in. odpowiedź na pytanie czym jest ekonomia społeczna i jakie przybiera formy.

Pani Ocalewicz omówiła również promowaną przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych ideę wiosek i miejscowości tematycznych („Miejsca z Duszą - Miejscowości Tematyczne Warmii i Mazur”) oraz dobre praktyki ekonomii społecznej na terenie kraju i naszego województwa. Większość przykładów wskazywała na to, w jaki sposób wzrost aktywności środowisk lokalnych wpływa na tworzenie nowych miejsc pracy i przeciwdziała wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej, bezrobotnych.

Blok warsztatowy poprowadziła Pani Barbara Nowicka - obecny sołtys Suchacza i aktywna działaczka Stowarzyszenia Miłośników Suchacza i Okolic. Suchacz, który podjął inicjatywę wiosek tematycznych i funkcjonuje jako Wioska Kaperska może pochwalić się zdobyciem pierwszej nagrody w konkursie na najatrakcyjniejszą wieś powiatu elbląskiego oraz drugiej w konkursie „Wsie przyjazne mieszkańcom i turystom”. Pani Nowicka dokonała prezentacji działalności Stowarzyszenia oraz poprowadziła warsztaty malowania na szkłe, wyrobu sakiewek i kolczyków. Uczestnicy warsztatu mogli również samodzielnie „wybić” pamiątkową monetę, która doskonale pasowała do wykonanej własnoręcznie sakiewki.

Po zakończeniu seminarium jego uczestnicy wzięli udział w podsumowaniu XXX Integracyjnego Międzynarodowego Pleneru Plastyki, który MOPS organizował wspólnie z Bartoszyckim Domem Kultury w ramach projektu pn. Bartoszyckie Spotkania Artystyczne Osób Niesamodzielnych.

PROMOCJA PROJEKTU

Działania promocyjne odbywały się na przestrzeni całego okresu realizacji projektu. Obejmowały one rozpowszechnianie informacji o planowanych działaniach poprzez m.in. ekspozycję banerów i plakatów informacyjnych, dystrybucję ulotek oraz działania nastawione na odbiór masowy, skierowane do społeczności lokalnej poprzez publikację folderu zawierającego opis realizowanych działań oraz za pomocą informacji na linku do strony internetowej MOPS, aktualizowanych wraz z bieżącymi wydarzeniami projektu.

POTENCJAŁ PROJEKTODAWCY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach organizuje swoją działalność na powierzchni 3.250 m². Placówka od 1990 roku realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz najbardziej potrzebujących mieszkańców Bartoszyca. W strukturze organizacyjnej MOPS, który aktualnie zatrudnia 73 pracowników, wyodrębnionych jest 5 działów zapewniających kompleksową obsługę klientów: Dział Pracy Socjalnej, Dział Realizacji Świadczeń, Dział Pomocy Instytucjonalnej, Dział Administracji i Księgowości oraz Dział Realizacji Usług i Wsparcia Środowiskowego.

Główne zadania statutowe Ośrodka realizowane są w Dziale Pracy Socjalnej - pracownicy socjalni zajmują się obsługą klientów, prowadzą postępowania administracyjne oraz pracę socjalną w środowiskach. Ich działania wspierane i uzupełniane są pracą konsultantów zatrudnionych w Poradni Konsultacyjno-Terapeutycznej: pedagoga, psychologa, socjologa oraz konsultanta prawnego.

Działania aktywizujące i wspierające osoby niesamodzielne realizowane są w Dziale Pomocy Instytucjonalnej, za pośrednictwem Środowiskowego Domu Samopomocy (ŚDS) oraz w Dziale Realizacji Usług i Wsparcia Środowiskowego, za pośrednictwem Domu Dziennego Pobytu (DDzP). Zatrudnieni w tych jednostkach wewnętrznych specjaliści (terapeuci, rehabilitanci oraz opiekunowie specjalistyczni) tworzą system oparcia społecznego dla uczestników obu placówek oraz ich rodzin.

Dom Dziennego Pobytu jest ośrodkiem wsparcia dysponującym 50 miejscami dla osób w wieku emerytalnym, inwalidów, osób samotnych. Placówka organizuje swoim podopiecznym różnorodne formy terapii (muzykoterapia, gimnastyka ogólnokondycyjna, spotkania klubowe, warsztaty komputerowe, terapia sensoryczna, zajęcia artystyczne) oraz pomoc usługową w postaci jednego gorącego posiłku, usług pralniczych i zaopatrzeniowych. W ramach placówki funkcjonuje również Klub Seniora, którego uczestnicy tworzą zespół śpiewaczy „Białe Gołąbki”.

Środowiskowy Dom Samopomocy, powstały 1 kwietnia 1997r., jest dziennym ośrodkiem wsparcia (40 miejsc) dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Głównym celem placówki jest podejmowanie działań zmierzających do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności uczestników, niezbędnych do ich możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Oddziaływania terapeutyczno - rehabilitacyjne prowadzone są w oparciu o 7 pracowni: terapii sztuką, terapii społecznej, ergoterapii, spotkań ogólnych i gospodarstwa domowego, rehabilitacji, „doświadczenia świata” oraz pracowni rękodzieła ludowego. Uczestnicy Domu utworzyli drużynę sportową, wokalnno-taneczny zespół „Promyk” oraz grupę teatralną „Stworzeni”.

W oparciu o bazę merytoryczną i techniczną placówek wsparcia MOPS realizuje, głównie w oparciu o środki zewnętrzne, wiele dodatkowych form działalności i projektów, w tym również o charakterze międzynarodowym. Do najważniejszych z nich należą Bartoszyckie Spotkania Artystyczne Osób Niesamodzielných. Jest to cykliczna, integracyjno-kulturalna impreza, organizowana od 1998r, w której biorą udział niepełnosprawni i starsi uczestnicy zajęć środowiskowych domów samopomocy i domów dziennego pobytu z terenu województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego. Od roku 2001 w Spotkaniach uczestniczą również partnerzy rosyjscy z Obwodu Kaliningradzkiego. Średnio w każdej edycji imprezy gościmy ok. 600 osób. Poszczególne wydarzenia Spotkań (prezentacje sceniczne, plener artystyczny połączony z wernisażem prac, wystawa rękodzieła oraz konferencja merytoryczna) mają na celu integrację, aktywizację i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niesamodzielných oraz zaprezentowanie szerokiej publiczności ich dorobku artystycznego. Spotkania są szczególną imprezą organizowaną przez szeroki krąg partnerów publicznych i społecznych. W jego organizację zaangażowane są również osoby bezrobotne wykonujące na terenie Ośrodka prace społecznie użyteczne lub inne formy aktywizacyjne.

Doświadczenia w pozyskiwaniu środków, głównie z Unii Europejskiej (Fundusz Phare, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy), nabyte na przestrzeni czternastu lat realizacji Spotkań, zostały również wykorzystane przy realizacji projektu „Twoja Szansa”. Większość zaplanowanych działań odbywała się w oparciu o własną, sprawdzoną w trakcie wcześniejszych edycji KIS, kadrę merytoryczną oraz zaplecze techniczne Ośrodka, głównie na bazie placówek wsparcia, tj. DDzP (zajęcia psychoedukacyjne, prace społecznie użyteczne, praktyki zawodowe) oraz wyposażonego w tematyczne pracownie terapeutyczne ŚDS (warsztaty podnoszące umiejętności zawodowe, zajęcia rehabilitacyjne).

TWOJA SZANSA

AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM Z WYKORZYSTANIEM INSTRUMENTÓW AKTYWNEJ INTEGRACJI

Główny cel projektu:

wzrost aktywności społeczno - zawodowej 108 osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym (62 kobiety i 46 mężczyzn, w tym 11 osób niepełnosprawnych) z terenu Bartoszyce

Cele szczegółowe:

- 1.** zmniejszenie izolacji społecznej osób i rodzin oraz ich wzajemna integracja poprzez udział w Programie Aktywności Lokalnej oraz pracach społecznie użytecznych;
- 2.** wzrost kompetencji społeczno - zawodowych osób długotrwale bezrobotnych poprzez realizację programu reintegracji społeczno - zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej;
- 3.** wzrost kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych podopiecznych MOPS poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych i w kursach zawodowych;
- 4.** zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy na temat pracujących kobiet oraz możliwości osób niepełnosprawnych poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych oraz organizację pikniku integracyjnego.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez Ośrodki Pomocy Społecznej

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach
11-200 Bartoszyce, ul. Pieniężnego 10 A
tel. 89 762 50 30, fax 89 762 29 81
e-mail: sekretariat.mops.bartoszyce@poczta.internetdsl.pl
www.mopsbartoszyce.pl

Współrealizatorzy projektu:

**Powiatowy Urząd Pracy
w Bartoszycach**

Powiatowy Urząd Pracy w Bartoszycach
11-200 Bartoszyce, ul. Grota Roweckiego 1
tel. 89 762 62 21, fax 89 762 62 22
e-mail: olba@praca.gov.pl
www.pup.bartoszyce.ibip.pl

Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych (SION) w Bartoszycach
11-200 Bartoszyce, ul. Bema 51a
tel/fax: 89 764 04 77
e-mail: sionbartoszyce@wp.pl
www.sionbartoszyce.pl

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

